

Sygn. akt I UK 416/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski (przewodniczący)

SSN Leszek Bielecki (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania A. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.

o ponowne ustalenie odpowiedzialności za nieopłacone składki,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 1 lipca 2020 r.,

skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 14 czerwca 2018 r., sygn. akt III AUa [...],

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Apelacyjnemu w [...] do ponownego rozpoznania i orzeczenia
o kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...]. III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
wyrokiem z dnia 14 czerwca 2018 r. oddalił apelację odwołującą się A.W. od
wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 1 marca 2017 r. oddalającego jej odwołanie
od dwóch decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C. z dnia 11

stycznia 2016 r. odmawiających uchylenia decyzji z dnia 27 lipca 2011 r. oraz decyzji z dnia 27 sierpnia 2013 r. ustalających odpowiedzialność odwołującej się za zobowiązania spółki J.S „D.” spółki jawnej.

W sprawie tej ustalono, że w dniu 3 grudnia 2001 r. spółka J.S „D.” spółka jawna z siedzibą w K. (wcześniej „P.”) została wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego a jej wspólnikami zostali J.S. oraz R.S.. Uchwałą nr [...] /2005 z dnia 1 marca 2005 r., w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi, wspólnicy spółki wyrazili zgodę na sprzedaż przez J.S. 24% udziałów w spółce odwołującej się za kwotę 250.000 zł oraz E.S. za kwotę 250.000 zł. W tym też dniu została zawarta w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi umowa kupna –sprzedaży udziałów w spółce. Wkłady wspólników w spółce zostały objęte w następujący sposób: R.S. - 50%, A.S. (obecnie W.) - 24%, E.S. (obecnie P.) - 24%, J.S. - 2%. W dniu 31 marca 2005 r. nowi wspólnicy, w tym odwołująca się, zostali wpisani do Krajowego Rejestru Sądowego przedmiotowej spółki.

W połowie 2010 r. odwołująca się wypowiedziała umowę spółki i przestała być jej wspólnikiem z końcem grudnia 2010 r. Do końca 2010 r. dokonywała w spółce wszelkie czynności prawne związane z faktem bycia wspólnikiem tej spółki - m.in. podpisywała dokumenty, umowy o pracę oraz reprezentowała spółkę na zewnątrz. Na mocy wpisu do KRS z dnia 27 kwietnia 2011 r. została wykreślona z działu 2 podrubryki 1 dotyczącej wspólników spółki.

Decyzjami z dnia 27 lipca 2011 r. oraz z dnia 27 sierpnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 115 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, ustalił odpowiedzialność odwołującej się jako wspólnika spółki „D.” za zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz ubezpieczenia zdrowotne. Zaległości dotyczyły okresu, kiedy odwołująca była wspólnikiem spółki.

W dniu 17 grudnia 2014 r. odwołująca się złożyła w Sądzie Okręgowym w K. pozew o stwierdzenie nieważności uchwały nr [...] /2005 z dnia 1 marca 2005 r. w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż udziałów spółki. Odwołała się do art. 10 k.s.h. wskazując, że uchwała ta nie była dokonana zgodnie ze wszystkimi niezbędnymi warunkami, w szczególności była sprzeczna z zapisami umowy spółki. Wyrokiem

zaocznym z dnia 17 kwietnia 2015 r. Sąd Okręgowy w K. stwierdził nieważność zaskarżonej uchwały. Wyrok stał się prawomocny z dniem 26 maja 2015 r., po czym 3 lipca 2015 r. nadano mu klauzulę wykonalności.

W dniu 30 grudnia 2015 r. Naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego w K. umorzył postępowanie wszczęte z urzędu postanowieniem z dnia 27 listopada 2012 r. w sprawie orzeczenia odpowiedzialności odwołującej się jako byłego wspólnika będącego zarazem osobą trzecią w stosunku do spółki „D.” za zaległości spółki z tytułu podatku od towarów i usług za marzec 2010 r. Również Prezydent Miasta K. decyzją z dnia 9 października 2015 r. postanowił umorzyć jako bezprzedmiotowe postępowanie wszczęte z urzędu postanowieniem z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie solidarnej odpowiedzialności, w tym odpowiedzialności odwołującej się, za zaległości podatkowe spółki z tytułu podatku od środków transportowych za 2010 r.

W dniach 30 listopada oraz 3 grudnia 2015 r. wpłynęły do organu rentowego wnioski odwołującej się w przedmiocie ponownego ustalenia zobowiązania stwierdzonego ostatecznymi decyzjami z dnia 27 lipca 2011 r. i 27 sierpnia 2013 r., wobec ujawnienia okoliczności istniejących przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na to zobowiązanie oraz ustalenia, że odwołująca się nie odpowiada solidarnie ze spółką „D.” na podstawie art. 115 Ordynacji podatkowej, jako, że nigdy nie została skutecznie ustanowiona jej współnikiem. Kontestowanymi w niniejszym postępowaniu decyzjami organ rentowy odmówił uchylenia ostatecznych decyzji z 27 lipca 2011 r. i 27 sierpnia 2013 r. i umorzył postępowanie wobec jego bezprzedmiotowości.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sady obu instancji uznały, iż odwołania nie zasługiwały na uwzględnienie. W odniesieniu do wyroku z dnia 17 kwietnia 2015 r. Sąd Okręgowy podkreślił, że ma on charakter konstytutywny, zatem dopiero on wywołuje skutek w postaci uchylenia uchwały od momentu uprawomocnienia się wyroku. Tak więc wyrok ten nie spowodował *ex lege* stwierdzenia nieważności zawartej w dniu 1 marca 2005 r. umowy kupna - sprzedaży udziałów spółki. Nadto, w ocenie Sądu, przyjęcie tezy dotyczącej skutków *ex tunc* wyroku stwierdzającego nieważność uchwały wspólników, mogłoby świadczyć o przyzwoleniu na zjawisko, polegające na niweczeniu odpowiedzialności z tytułu zaległych danin publicznoprawnych w postaci składek na ubezpieczenia społeczne przez

wspólników, którzy prowadzili sprawy spółki, reprezentowali ją w stosunkach zewnętrznych, nabywali prawa i zaciągali zobowiązania, a następnie w celu uwolnienia się od takiej odpowiedzialności występują do sądu z powództwem o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników zezwalającej na dokonanie zbycia spółkowych udziałów. Takie zachowanie Sąd uznał za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego oraz niezasługujące na aprobatę. Dodatkowo uznał, że odwołująca się nie dochowała terminu jednego miesiąca, od dnia, w którym dowiedziała się o okoliczności stanowiącej podstawę ewentualnego wznowienia postępowania administracyjnego. Sąd drugiej instancji w pełni podtrzymał stanowisko zawarte przez Sąd Okręgowy i wszelkie zarzuty zawarte w apelacji odwołującej się za bezprzedmiotowe.

W skardze kasacyjnej odwołująca się zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, tj. (-) art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. przez kilkukrotne błędne powtórzenie w treści uzasadnienia, że skarżąca była "prezesem zarządu" oraz "członkiem zarządu" przez co uzasadnienie wyroku sformułowane zostało w sposób uniemożliwiający dokonanie oceny toku wyводу i pełną kontrolę kasacyjną oraz (-) art. 378 § 1 w związku z art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. przez nierozważenie większości zarzutów apelacyjnych, przez co sporządzone uzasadnienie nie odnosiło się w pełni do wniesionej przez skarżącą apelacji. Dodatkowo zarzucono naruszenie prawa materialnego, tj. (-) art. 115 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 900 ze zm.) w związku z art. 31 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 300 ze zm., dalej jako ustawa systemowa) przez błędną wykładnię i przyjęcie, że decyzja ustalająca odpowiedzialność wspólnika spółki prawa handlowego za zobowiązania podatkowe tej spółki ma charakter decyzji konstytutywnej, podczas gdy decyzja ta ma charakter decyzji deklaratywnej, (-) art. 83a ust. 1 ustawy systemowej przez błędną wykładnię i niezastosowanie w sytuacji, kiedy istniały przesłanki do ponownego ustalenia zobowiązania stwierdzonego decyzją ostateczną ZUS, skutkujące nieprawidłowym zastosowaniem art. 148 § 1 k.p.a., (-) art. 58 § 1 k.c. w związku z art 10 § 1 i 2 oraz art. 55 k.s.h. przez błędną wykładnię i nieprawidłowe uznanie, że czynność prawna polegająca na sprzedaży tylko części posiadanego

udziału w spółce osobowej nie prowadzi do nieważności bezwzględnej umowy sprzedaży części udziału w spółce jawnej ze skutkiem od momentu dokonania czynności prawnej, tj. nieważności *ex tunc* oraz, że stwierdzenie nieważności uchwały wspólników spółki jawnej przez sąd ma charakter orzeczenia konstytutywnego i powoduje skutek od momentu uprawomocnienia się wyroku (*ex nunc*), podczas gdy orzeczenie takie ma wyłącznie charakter orzeczenia deklaratywnego, stwierdzającego nieważność uchwały wspólników ze skutkiem *ex tunc*, tj. od momentu powzięcia nieważnej z mocy prawa uchwały, (-) art. 58 § 2 k.c. przez błędną wykładnię i uznanie, że zachowanie strony w postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych może zostać uznane za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, podczas gdy wyklucza się możliwość wykładania przepisów prawa ubezpieczeń społecznych z punktu widzenia zasad współżycia społecznego, gdyż są to przepisy prawa publicznego, cechujące się niezbędnym rygoryzmem.

Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji, ewentualnie o uchylenie w całości również zaskarżonego orzeczenia Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy do rozpoznania temu sądowi lub uchylenie zaskarżonego orzeczenia i rozstrzygnięcie sprawy co do istoty, oraz o zasądzenie od organu rentowego na rzecz skarżącej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W rozpatrywanej sprawie kluczowe znaczenie posiada charakter prawny decyzji orzekających o odpowiedzialności za zobowiązania składkowe spółki jawnej wspólnika tejże spółki oraz pozostający w związku z tym zagadnieniem przepis art. 83a ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, a przede wszystkim jego wykładnia.

W sprawie zwraca uwagę okoliczność rozbieżności w argumentacji obydwu Sądów, zarówno w pierwszej jak i w drugiej instancji, a wcześniej organu rentowego. Zgodzić się trzeba ze skargą, że Sąd Okręgowy twierdzi, że skarżąca nie była członkiem zarządu spółki jawnej, lecz jej wspólnikiem, gdyż spółki jawne

nie posiadają zarządu, natomiast Sąd Apelacyjny, a wcześniej w decyzjach organ rentowy stwierdzają odpowiedzialność skarżącej jako prezesa zarządu albo członka zarządu. Jest to o tyle istotne, że przepis art. 115 ustawy Ordynacja podatkowa przewiduje odpowiedzialność podatkową wspólników spółek osobowych, zaś art. 116 Ordynacji podatkowej przewiduje odpowiedzialność członków zarządu spółek kapitałowych. Przy badaniu charakteru prawnego decyzji przenoszących odpowiedzialność należy uprzednio ustalić stronę podmiotową decyzji oraz warunki jej odpowiedzialności. Członek zarządu bowiem odpowiada za zobowiązania wówczas, kiedy wystąpi bezskuteczność egzekucji z majątku spółki, natomiast przy spółkach osobowych, wierzyciel spółki może prowadzić egzekucję z majątku wspólnika także w przypadku, gdy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna (subsydiarna odpowiedzialność wspólnika), ale nie stanowi to jednak przeszkody do wniesienia powództwa przeciwko wspólnikowi, zanim egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna (art. 31 § 1 i § 2 k.s.h.). W ocenie Sądu Najwyższego przepis art. 31 § 1 k.s.h. stanowiący o możliwości prowadzenia egzekucji z majątku osobistego dłużnika dopiero wówczas, gdy egzekucja prowadzona z majątku spółki okaże się bezskuteczna, nie zmienia subsydiarnego charakteru tej odpowiedzialności, która powstaje od samego początku, tj. od zaciągnięcia zobowiązania i jest jednocześnie odpowiedzialnością solidarną. Nie budzi wątpliwości, że wspólnik spółki jawnej staje się dłużnikiem wierzyciela tejże spółki już z chwilą zaciągnięcia przez nią zobowiązania czyli, odpowiedzialność wspólników spółki jawnej za dług spółki powstaje *ex lege* w stosunku do każdego ze wspólników oddzielnie. Na podstawie art. 22 § 2 k.s.h. każdy wspólnik odpowiada za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem solidarnie z pozostałymi wspólnikami oraz ze spółką. Decyzja wydana przez organ rentowy na podstawie art. 115 § 1 o.p. ma więc wobec wspólników spółki jawnej charakter deklaracyjny. W tym zakresie więc istnieje określona różnica pomiędzy egzekwowaniem roszczeń od osoby prawnej a od jednostki organizacyjnej nie posiadającej osobowości prawnej oraz ich substratów osobowych. Swoiste żonglowanie różnorodną terminologią w tym zakresie nie sprzyja prawidłowemu rozstrzygnięciu i zastosowaniu właściwej wykładni prawa co do rodzaju oraz charakteru odpowiedzialności za zobowiązania spółki w niniejszej sprawie.

Pomijając ewidentne, wskazane wyżej mankamenty zaskarżonego wyroku skład orzekający Sądu Najwyższego w niniejszej sprawie przychyliła się do stanowiska wyrażonego w wyroku Sądu Najwyższego z 19 czerwca 2012 r. w sprawie II UK 272/11, LEX nr 1229810, gdzie stwierdzono, że odpowiedzialność wspólników spółki jawnej za dług spółki powstaje *ex lege* w stosunku do każdego ze wspólników oddzielnie. Na podstawie art. 22 § 2 Kodeksu spółek handlowych, każdy wspólnik odpowiada za zobowiązania spółki całym swoim majątkiem solidarnie z pozostałymi wspólnikami oraz ze spółką. Decyzja wydana na podstawie art. 115 § 1 Ordynacji podatkowej ma więc wobec wspólników spółki jawnej charakter deklaracyjny. Stanowisko powyższe zostało także potwierdzone w postanowieniu Sądu Najwyższego z 26 września 2017 r. w sprawie II UZ 51/17, LEX nr 2397612. Sąd Najwyższy podziela również stanowisko judykatury zaprezentowane w skardze, zgodnie z którym, mimo umiejscowienia art. 115 Ordynacji podatkowej w rozdziale regulującym odpowiedzialność osób trzecich, nasuwającego sugestię, że odpowiedzialność za zobowiązania wspólników spółki jawnej należy traktować tak, jakby byli „osobami trzecimi” wobec dłużnika (płatnika) w rozumieniu art. 108 § 4 tej ustawy, tymczasem podstawa ich odpowiedzialności jest w rzeczywistości inna, pierwotna, na co wskazuje także art. 108 § 4 Ordynacji podatkowej, stwierdzający, że orzeczenie o ich odpowiedzialności za zaległości podatkowe spółki z tytułu zobowiązań podatkowych powstałych w sposób przewidziany w art. 21 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej, nie wymaga uprzedniego wydania decyzji, o których mowa w art. 108 § 2 pkt 2 Ordynacji podatkowej (postanowienie Sądu Najwyższego z 26 września 2017 r., II UZ 51/17, LEX nr 2397612). W związku zatem z wyraźną różnicą pomiędzy warunkami odpowiedzialności jako tzw. osoby trzeciej za zobowiązania publicznoprawne wspólnika spółki osobowej i członka zarządu spółki kapitałowej uprawniona zdaje się być teza, że w pierwszym przypadku może zostać wydana decyzja o odpowiedzialności wspólnika spółki osobowej za zobowiązania spółki posiadająca charakter deklaracyjny, zaś w drugim przypadku może zostać wydana decyzja o odpowiedzialności członka zarządu spółki kapitałowej za zobowiązania spółki jako osoby prawnej (samodzielnego bytu prawnego) i decyzja taka będzie miała charakter konstytutywny. Ubocznie trzeba wskazać, że przepis art. 21 ust. 1 pkt 1

Ordynacji podatkowej przewiduje jeden ze sposobów powstawania zobowiązań podatkowych, którym jest powstawanie zobowiązań podatkowych z mocy prawa, a zatem bez potrzeby wydawania w tym zakresie stosownej decyzji administracyjnej (podatkowej). Dopiero w sytuacji braku zapłaty podatku wynikającego na przykład ze złożonej określonej deklaracji podatkowej CIT, PIT, VAT lub innej, wydawana jest decyzja określająca wysokość zobowiązania podatkowego, czyli decyzja nie tworząca stanu prawnego a potwierdzająca stan prawny. W identyczny sposób powstają z mocy prawa zobowiązania w postaci składek rozliczane w różnych deklaracjach, np. ZUS DRA, ZUS RCA, ZUS RZA, ZUS RSA i inne druki. Określenie zarówno wysokości zobowiązania podatkowego jak i składkowego następuje w drodze wydania decyzji deklaratoryjnej. W trybie art. 83 ust. 1 pkt 3 Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonuje ustalenia wymiaru składek, który to obowiązek ich zapłaty powstał z mocy prawa, tj. na podstawie art. 13, art. 17, art. 18 i nast. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Skoro więc obowiązek zapłaty składek powstał z mocy prawa, to decyzja organu rentowego o ustaleniu wymiaru składek jest decyzją deklaratywną.

W przedmiotowej sprawie Skarżąca kwestionuje odmowę wzruszenia decyzji o odpowiedzialności wydanych w 2011 i w 2013 r. w oparciu o art. 83a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Stosownie do postanowienia Sądu Najwyższego z 15 września 2011 r. w sprawie II UZP 8/11, *przepis art. 83a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.) dotyczy praw lub zobowiązań powstałych z mocy prawa i decyzji deklaratoryjnych, a nie decyzji konstytucyjnych. Ponowne ustalenie prawa lub zobowiązania stwierdzonego ostateczną decyzją ZUS jest instytucją odrębną od wznowienia postępowania administracyjnego, wprowadzoną zamiast wznowienia postępowania administracyjnego. Jej regulacja w art. 83a ust. 1 ustawy systemowej jest wyczerpująca i odrębna, co wyłącza stosowanie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego dotyczących wznowienia postępowania*. Błędne jest wnioskowanie, że na stosowanie art. 145 i 146 k.p.a. pozwala art. 83a ust. 2 u.s.u.s. Tego ostatniego przepisu nie można oddzielić od przepisów art. 83a ust. 1 i 3 tej ustawy. Pozostają one w łączności funkcjonalnej. Art. 83a ust. 2 odnosi się jedynie

do decyzji ostatecznych, od których nie zostało wniesione odwołanie i w takim znaczeniu pozostaje w alternatywie do art. 83a ust. 3, czyli do spraw, w których od decyzji wniesiono odwołanie do sądu. W obu tych sytuacjach organ rentowy może działać w określony sposób. Z art. 83a ust. 2 nie wynika jednak, że "zasady określone w przepisach kodeksu postępowania administracyjnego" wyłączają regułę z art. 83a ust. 1. A zatem z zasad tych nie wynika, że przepisy art. 145 i nast. k.p.a. mają pierwszeństwo w zakresie przesłanek i warunków wznowienia postępowania przed regulacją z art. 83a ust. 1 ustawy. Sprawy nie redukuje się więc do samego wznowienia, lecz chodzi o prawo stwierdzone decyzją ostateczną. Czyli o to, czy prawo ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu. Ponowne ustalenie prawa lub zobowiązania stwierdzonego ostateczną decyzją ZUS jest instytucją odrębną od wznowienia postępowania administracyjnego, wprowadzoną zamiast wznowienia postępowania administracyjnego, a jej regulacja w art. 83a ust. 1 u.s.u.s. jest wyczerpująca i odrębna, co wyłącza stosowanie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego dotyczących wznowienia postępowania i dotyczy decyzji deklaratoryjnych. W regulacjach art. 83a u.s.u.s. wyrażona została właściwa sprawom ubezpieczeniowym (por. także art. 114 u.e.r.f.u.s.) zasada "względnej ostateczności" decyzji Zakładu po to, by zmiany w decyzjach mogły następować w trybie "maksymalnie uproszczonym". Na sądowej drodze (dwuinstancyjnej), korzystając z przewidzianych w procedurze cywilnej środków, strony uzyskują możliwość pełnego (co do istoty) wyjaśnienia wszystkich spornych kwestii, tak w zakresie faktów, jak i prawa. Rozpoznanie i rozstrzygnięcie o zasadności lub niezasadności decyzji Zakładu w przedmiocie unieważnienia decyzji ostatecznej następuje według przepisów k.p.c. Nie oznacza to oczywiście, że w owym "zwykłym postępowaniu" sąd ubezpieczeń nie ocenia zaskarżonej odwołaniem decyzji z punktu widzenia jej wadliwości, o której mowa w art. 156 § 1 k.p.a. W szczególności rozpoznaniu podlega to czy zaskarżona decyzja jest zgodna z przepisami prawa materialnego. Dlatego też, skoro, jak wyżej wykazano, decyzje o odpowiedzialności współnika spółki osobowej, jaką jest spółka jawna posiadają charakter deklaracyjny, zatem przy ponownym rozpoznaniu sprawy należy także ustalić stosownie do art. 83a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, czy w

przedmiotowej sprawie zostały przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem decyzji organu rentowego, które mają wpływ na zobowiązania skarżącej.

Przedmiotem ponownej oceny może być okoliczność wydania przez Sąd Okręgowy w K. wyroku z dnia 17 kwietnia 2015 r. o stwierdzeniu nieważności uchwały wspólników spółki jawnej „D.” nr [...]2005 z dnia 1 marca 2005 r. Nie przesądzając o ustaleniach tak podjętej analizy warto wskazać, wprawdzie na podjętą w zakresie dotyczącym spółki kapitałowej, uchwałę składu 7 Sędziów Sądu Najwyższego z 18 września 2013 r., w sprawie III CZP 13/13, zgodnie z którą, sprzeczne z ustawą uchwały wspólników spółek kapitałowych nie są bezwzględnie nieważne, a wyrok stwierdzający ich nieważność ma charakter konstytutywny (skutek *ex tunc*). Sąd Najwyższy w powołanym wyroku stwierdza zatem, że każda uchwała wspólników, w skrajnym przypadku nawet taka, która w sposób oczywisty narusza podstawowe zasady prawa, prowadząc do ewidentnych nadużyć, powinna być w pełni respektowana do czasu wydania prawomocnego orzeczenia stwierdzającego jej nieważność (co w praktyce może nastąpić dopiero po kilku latach od wytoczenia powództwa). Można przyjąć również założenie, że pogląd przeciwny powyższemu stanowisku mógłby także prowadzić do patologii, pozwalając np. niezadowolonym członkom organów spółki na ignorowanie uchwały wspólników ze względu na jej rzekomą nieważność.

Biorąc powyższe pod uwagę, przy ponownym rozpoznaniu sprawy należy wziąć pod uwagę kwestie przedstawione w niniejszym rozstrzygnięciu.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c., a o kosztach postępowania kasacyjnego - na podstawie art. 108 § 2 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.